

SVA-PM

Entré Bagarmossen

Alla detaljplane- och exploateringsprojekt i Stockholms stad ska bidra till en socialt värdeskapande stadsutveckling. Det socialt värdeskapande arbetet är en del av den ordinarie detaljplane- och exploateringsprocessen. Som stöd i att konkretisera hur detaljplanen ska bidra till en socialt värdeskapande utveckling har en socialt värdeskapande analys (SVA) gjorts. Analysen har sedermera resulterat i formulering av socialt värdeskapande effekt- och projektmål. Stockholm stad, i form av stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret, ska tillsammans med aktuella byggaktörer arbeta för att nå målen inom ramen för detaljplaneprojektet.

Bakgrund

Socialt värdeskapande analys

Socialt värdeskapande stadsutveckling innebär skapande av levande och trygga livsmiljöer för alla stadens invånare. Det handlar bland annat om likvärdig tillgång till grundläggande samhällsfunktioner såsom bostäder, arbetsplatser, samhällsservice, trygga allmänna platser, goda förutsättningar för kollektivtrafik, handel, kultur och rekreation. Socialt värdeskapande analys (SVA) är ett analys- och målformuleringsverktyg för att identifiera och tillföra nya eller stärka befintliga sociala värden på en plats. Samtliga detaljplane- och exploateringsprojekt i Stockholms stad ska bidra till en socialt värdeskapande stadsutveckling samt en hållbar utveckling enligt FN:s globala hållbarhetsmål.

Ett urval av FN:s globala hållbarhetsmål (Agenda 2030) som socialt värdeskapande stadsutveckling bidrar till.

Process

1. Analys

I planprocessens tidiga skede ska lokala möjligheter, behov/efterfrågan och utmaningar för den aktuella platsen identifieras i en analys. Analysen sker utifrån frågeställning som riktar fokus mot vilka sociala värden som kan förstärkas eller tillskapas inom området.

2. Effektmål

Effektmålen preciserar vilka lokala sociala värden som ska uppnås utifrån vad analysen har identifierat ett behov/efterfrågan av vad gäller åtgärder i den fysiska miljön.

3. Projektmål

Projektmålen preciserar vilka åtgärder som stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret samt byggaktör ska vidta för att bidra till att effektmålen uppfylls.

4. Projektspecifika åtagande

Projektmålen regleras i plankarta och avtal samt beskrivs i planbeskrivning och projektering för allmän plats. I de fall då projektmålen går att koppla till byggaktörens åtaganden ska dessa ingå i överenskommelse om exploatering.

Analys & effektmål

Stadsbyggnadsmål - En växande stad

I Bagarmossen (2022) är fördelningen mellan lägenhetsstorlekar: lägenhet utan kök 11 %, 1 rok 4 %, 2 rok 37 %, 3 rok 35 %, 4 rok 11 % och 5 rok 2 %. I Bagarmossen (2022) är fördelningen mellan ägandeformer: hyresrätter 64 %, bostadsrätter 30 % och äganderätt 6 %. Stadsdelsförvaltningen anger att det finns ett behov av LSS-boende i Bagarmossen.

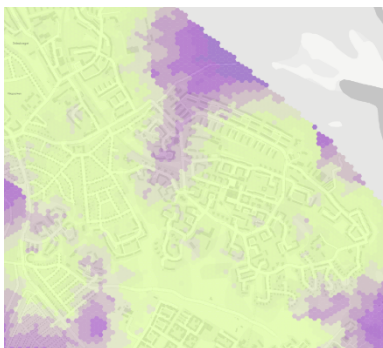
Slutsats: Lägenhetsfördelningen i Bagarmossen behöver kompletteras med fler större lägenheter. Det finns få 4 rok och 5 rok. Området domineras av hyresrätter vilket innebär att tillskapande av fler bostadsrätter skulle balansera beståndet. Det saknas LSS-boende i Bagarmossen.

→ Effektmål 1: Komplettera det befintliga bostadsbeståndet

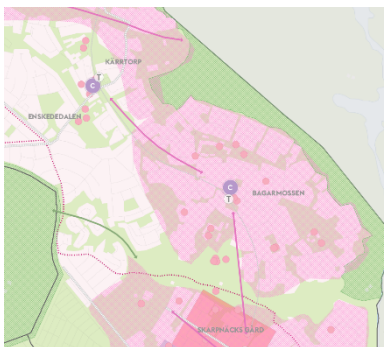
Nya bostäder erbjuder värden som saknas i det befintliga beståndet, vad gäller boendeform, storlekar och upplåtelseform.

Effektmål 2. Karta, närhet till grön oas. Lila områden visar på platser som har längre än 200 meter till grön oas.

Effektmål 2. Karta, närhet till kvarterspark. Lila områden visar på platser som har långt till en kvarterspark.

Effektmål 4. Karta, översiktsplan som visar Bagarmossen.

Stadsbyggnadsmål - En god offentlig miljö

Indikator för målet om en tät och grön storstad är att en grön oas enligt sociotopkartan och en kvarterspark ska nås inom 200 meter. Stadsdelsområdet Skarpnäck har bland den högsta utpendlingen i Stockholms stad. Bagarmossen har en nattbefolkning på 83 % som pendlar ut från stadsdelen till arbete.

Slutsats: Stor del av Bagarmossen uppnår 200 meter till grön oas, däremot saknar boende vid östra Rusthållarvägen närhet till en kvarterspark. För att stärka de lokala centrumen behöver utpendlingen minska och dagbefolkningen öka. Fler arbetsplatser behövs i Bagarmossen för att minska utpendlingen.

→ Effektmål 2: God tillgång till park

Området ska ha tillgång till parker i goda lägen.

→ Effektmål 3: Fler arbetsplatser

Nya hus utmed större gator ska innehålla lokaler i bottenvåning för att möjliggöra etablering av fler mindre företag.

Stadsbyggnadsmål - En sammanhängande stad

För att uppnå målet om en sammanhängande stad enligt översiktsplanen är det viktigt att stärka det lokala sambandet mellan Kärrtorp och Bagarmossen. Viktigt att gång och cykel prioriteras. Ny bebyggelse och nya målpunkter stärker den fysiska relationen mellan stadsdelarna. I trygghetsmätning från år 2023 är det 10 % som upplever en otrygghet utomhus i Bagarmossen. I hela staden är siffran 10 %. I mätningen från år 2020 var siffran 4 %.

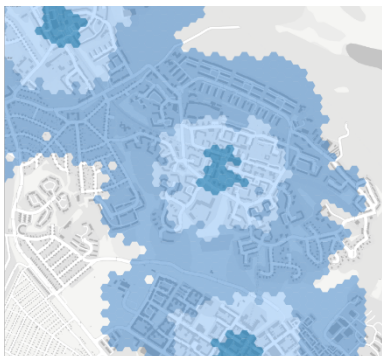
Slutsats: Gång- och cykelkopplingen mellan Kärrtorps centrum och Bagarmossens centrum är idag svag och behöver stärkas. Det är fler boende i Bagarmossen som upplever otrygghet utomhus.

→ Effektmål 4: Stärkt samband

Gång- och cykelkopplingar mellan Kärrtorps centrum och Bagarmossens centrum. Gång- och cykelvägar inom området omgestaltas för att ge bättre och säkrare miljö för hållbara trafikslag.

→ Effektmål 5: Ökad trygghet

Boende i Bagarmossen ska känna sig trygga utomhus.

Effektmål 6. Karta, avstånd till tunnelbana.

Stadsbyggnadsmål - En klimatsmart och tålig stad

Bagarmossens tunnelbanestation finns i närheten av planområdet. I närheten av den finns flera obebyggda eller lågt nyttjade platser. Grönska och vatten har stor betydelse för stadens tålighet och för invånarnas livskvalitet och hälsa.

Slutsats: Den befintliga infrastrukturen och kommunikationerna i Bagarmossen kan nyttjas mer effektivt. Ny bostadsbebyggelse i området kan bidra till att skapa närhet. Det finns relativt mycket asfalt i området och planförslaget innebär en ytterligare ökning hårdgjord yta. Det är viktigt att stärka grönstrukturen och bygga in gröna lösningar som exempelvis ekosystemtjänster i de nya stadsmiljöer för att kompensera för gröna ytor som tas bort.

→ Effektmål 6: Förtäta i goda lägen

Förtäta invid befintliga vägar och i lägen med god kollektivtrafik.

→ Effektmål 7: Gårdar med gröna inslag

Gårdsmiljöer får inslag av grönska och plats för ekosystemtjänster.

Projektmål - Föreslagna åtgärder på allmän plats och kvartersmark

Nedan beskrivs stadens och byggaktörernas föreslagna åtgärder för socialt värdeskapande. Varje aktör ska arbeta med minst tre åtgärder för att främja social hållbarhet i området. Detta kan komma att utvecklas till nästa skede.

	Effektmål	Projektmål
Allmän plats, staden	E2. God tillgång till park	<p>E2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internationaldagsparken ska utvecklas till en välgestaltad park. I samband med detaljplanen utvecklar staden parkstråket med nya aktiviteter. • Parken ska kompletteras med fler mötesplatser som används fler av dygnets timmar. • Parkens entréer ska stärkas.
	E4. Stärk samband	<p>E4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plankartan säkerställer att större del av parkstråket fortsätter att vara tillgänglig för allmänheten. Smal förgårdsmark ska bidra till att gång- och cykelstråket upplevs öppet och allmänt. Gång- och cykelsystem i parken anpassas till kompletterande bebyggelse. • Rusthållarvägen inom planområdet (mellan Fogdevägen och Ätravägen) omgestaltas och får en ny sektion med breddad gångbana och separat cykelbana. Ska bli en del av stadens huvudcykelstråk. • En breddning av befintlig gång- och cykelväg förbi kvarter C samt trädplanteringar bidrar till en mer tillgänglig och trevlig miljö för gång- och cykeltrafikanter. • Ny bebyggelse placeras längs cykel- och gångstråk som tydliggör dess riktning och bevarar siktlinjer. • Gångtunnlar och många siktlinjer bevaras för god orienterbarhet och tydliga kopplingar till omgivningen. • Parkens entréer tydliggörs vilket bidrar till att sambandet till Bagarmossen och Kärrtorp. • Trottoar tillskapas längs Sockenvägens södra kant vid kvarter D.
	E6. Ökad trygghet	<p>E6.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vegetation i Internationaldagsparken gallras för ökad trygghet. • Nya funktioner i parken ökar vistelsevärdena, som i sin tur skapar större närvaro. • Cykelbana på Rusthållarvägen bidrar till ökad trygghet för cyklister kvällstid.

Kvarter A, Veidekke	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E6. Förtätning i goda lägen</p>	<p>E1. Kvarter A tillför området bostadsrätter och en ny bostadstyp i "stadsradhus". Stadsradhusen är 4-5 RoK och utgör 26 av 55 bostäder (ca 47 %).</p> <p>E5.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kvarter A tillför uppglasade och belysta entréer utmed Fogdevägen som bidrar till en tryggare utemiljö. Kvarter A tillför planteringar på förgårdsmarken längs med Fogdevägen vilket bidrar till en trevligare plats att vistas på utmed gång- och cykelbanan. <p>E6. Bevara så många befintliga träd som möjligt.</p>
Kvarter B, Bergssundet	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E7. Gård med grönt inslag</p>	<p>E1. Nya bostäder i form av kategoriboendeformen seniorbostäder för 65 år och äldre som kompletterar det befintliga bostadsbeståndet.</p> <p>E5.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tre upplysta och uppglasade entréer mot nya angringsgatan bidrar med trygghet för den som rör sig längs gatan. Projektet har bostäder i bottenvåningen som ger fler ögon och befolkar gaturummen för ökad trygghetskänsla. Trygghetsboende motverkar de boendes upplevda ensamhet och skapar möjlighet till social samvaro med grannar genom utformning av mötesplatser. Projektet planeras med en gemensamhetslokal, entréer med sittmöjlighet, uteplatser och boulebana. <p>E7. I gårdens utkanter sparas så mycket av den befintliga grönskan och berg i dagen som är möjligt för att bevara befintliga ekosystemtjänster.</p>
Kvarter C, Balder	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E7. Gårdar med gröna inslag</p>	<p>E1. Nybebyggelsen kompletterar det befintliga beståndet då det planeras med en blandad lägenhetsfördelning i bostadsrättsform.</p> <p>E5.</p> <ul style="list-style-type: none"> Fler ögon mot stråk och park samt entréer mot gång- och cykelvägen gör det tryggare att röra sig i området. Trygghetsskapande belysning på gårdar, vid entréer, gångstråk och övrig kvartermark. Vid entréerna utformas förgårdsmarken så den uppmuntrar boende till vardagliga möten och vistelse. <p>E7.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gårdarna på bjälklag mellan husen görs i delar planterade. De gestaltas med vegetation som bidrar med ekosystemtjänster i form av häckar, buskträd, marktäckande perenner. Gårdarna mellan husen ordnas för vistelse och samvaro för de boende i en grönt gestaltad miljö. I mötet med befintligt skogsparti utformas gården med naturlig karaktär. Dagvatten tas om hand lokalt och renas och infiltreras via svackdiken och nedsänkta vegetationsytor.

Kvarter D, Wallenstam	<p>E4. Stärk samband</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E7. Gård med grönt inslag</p>	<p>E4. En gångbana och utvändig trappkonstruktion anläggs öster om huset för att överbrygga nivåskillnaden mellan Ätravägen och Sockenvägen. På så vis stärks kopplingen och den fysiska relationen mellan gatorna.</p> <p>E5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vegetation gallras för ökad trygghet. • Tydliga, upplysta och -glasade entréer mot både Sockenvägen och Ätravägen ger ökad känsla av trygghet kvällstid. • Bostäder i bottenvåningen lyser upp och befolkar gaturummen för ökad trygghetskänsla. • Uppglasat gemensamt cykelrum, som inkluderar diverse cykelfaciliteter, mot gatan ger ökad trygghet. <p>E7.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gårdsmiljön gestaltas med grönska för att återskapa platsens befintliga naturkaraktär som ger plats för olika ekosystemtjänster. • Gården uppmuntrar till både lek och andra sociala möten med hjälp av gestaltningen som inkluderar exempelvis lekutrustning, sittmöbler och gemensam grillplats. • På övrig kvartersmark bevaras så många naturvärden som möjligt för att behålla befintliga ekosystemtjänster.
Kvarter E, Einar Mattson	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E6. Förtäta i goda lägen</p>	<p>E1. Kvarteret planeras med blandad lägenhetsfördelning, vilket stärker mångfalden av boendetyper inom kvarteret och i Bagarmossen generellt.</p> <p>E5. Den planerade bebyggelsen kommer bidra med entré mot gatan, fler människor i omlopp och fler ögon på gatan utmed Rusthållarvägen.</p> <p>E6. Huset planeras få goda cykelparkeringsmöjligheter. Befintlig parkering kommer samnyttjas vilket innebär att ytterligare mark inte behöver tas i anspråk för parkeringsändamål för den planerade exploateringen.</p>
Kvarter F, Svenska bostäder	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E3. Fler arbetsplatser</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E7. Gårdar med gröna inslag</p>	<p>E1. Flera större (4 rok) bostäder planeras inom projektet.</p> <p>E3. Utrymme för en lokal skapas i hörnet mot Ätravägen, där en verksamhet möjliggörs.</p> <p>E5. Ny bebyggelse med fönster och uppglasade entréer mot gatan bidrar till en mer levande och trygg gatumiljö. I korsningen Rusthållarvägen/Ätravägen skapas en mindre platsbildning/förgård som ytterligare bidrar till att levandegöra gatumiljön.</p> <p>E7. En grön gård skapas på tidigare bebyggda ytor. Gården inrymmer såväl sociala som ekologiska värden och dagvattenhantering.</p>
Kvarter G, OBOS	E3.	E3. Utrymme för en lokal skapas i hörnet mot Internationaldagsparken i söder, där en verksamhet möjliggörs.

Kvarter H, Svenska bostäder	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E3. Fler arbetsplatser</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E7. Gårdar med gröna inslag</p>	<p>E1. LSS-boende planeras i kvarteret.</p> <p>E3. Utrymme för en lokal skapas i hörnet mot Fogdevägen, där en verksamhet möjliggörs.</p> <p>E5. Den nya bebyggelsen ersätter en nedgången och tomställd bebyggelse som bidrar till otrygghet i området. Den nya bebyggelsen bidrar genom öppna, uppglasade entréer och lokal i väl exponerat läge i korsningen till en levande och trygg gatumiljö.</p> <p>E7.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En grön gård skapas på tidigare hårdgjorda ytor. Gården öppnar upp sig i släpp mot norr och söder och bidrar därmed till upplevelsen längs gatan. Gården inrymmer såväl sociala som ekologiska värden och dagvattenhantering. • I den södra änden av kvarteret bildas en semi-offentlig trädbevuxen plats i anslutning till lokalen.
Kvarter I, Svenska bostäder	<p>E1. Komplettera det befintliga bostadsbeståndet</p> <p>E5. Ökad trygghet</p> <p>E6. Förtäta i goda lägen</p>	<p>E1. LSS-boende planeras i kvarteret.</p> <p>E5. En stängd lokal ersätts med bostäder som kommer att bida till fler "ögon på gatan" och därmed öka tryggheten längs Rusthållarvägen.</p> <p>E6. Framför byggnaden, mot Rusthållarvägen, rustas gårdsmiljön upp och kan bli ett värdefullt grönt tillskott till gatumiljön. Gården inrymmer såväl sociala som ekologiska värden och dagvattenhantering.</p>